

Hirsitalojen energiankulutus selvitys

Opinnäytetyö

Henri Marjakangas

Tutkimuksen tavoite

- Selvittää hirsisten omakotitalojen todelliset energiankulutukset
- Vertailla todellista ja laskennallista energiankulutusta
  - Onko hirsitalojen energiankulutus määräysten osoittamalla tasolla
- Selvittää syitä mahdollisiin eroavaisuuksiin

Tutkimuksen raja

- 2009-2010 toimitetut hirsitalot, joille tehty vuoden 2008 energiamääräysten mukaiset energiaselvitykset
  - Vanhan mallin todistukset (ET-luku)
- Talo ympärivuotisessa käytössä
- Talossa asuttu vähintään yksi vuosi

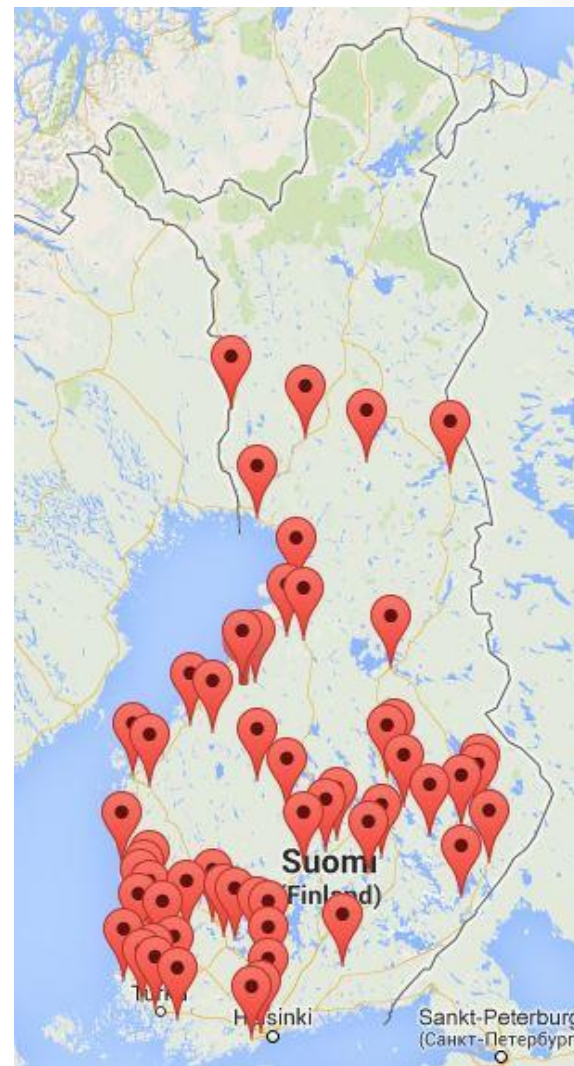
Tutkimuksen toteutus

- Tietojen kerääminen sähköisellä asukaskyselyllä
  - Vuoden 2012 toteutunut energiankulutus
    - Sähkö, vesi, lämmitys
  - Käyttötottumukset
  - Kaikkiaan 36 kysymystä
  - Kysely lähetettiin 450 asukkaalle
- Talojen energiatodistukset vertailuaineistona
  - Tutkimukseen osallistuneilta yrityksiltä
- Tutkimukseen osallistuneet yritykset
  - Finnlamelli
  - Honkarakenne
  - Kontio/Kimara
  - Mammuttikoti

Asukaskyselyn tulos

- Vastauksia 115 kpl
  - Vastausprosentti n.26 % (tavoite 30-40 %)
  - Ympärivuotisessa käytössä olevia 95 kpl
  - Suurin puute vedenkulutus
    - Monessa kohteessa oma kaivo
  - Osa vastauksista puutteellisia

→ Tutkittavia kohteita 80 kpl

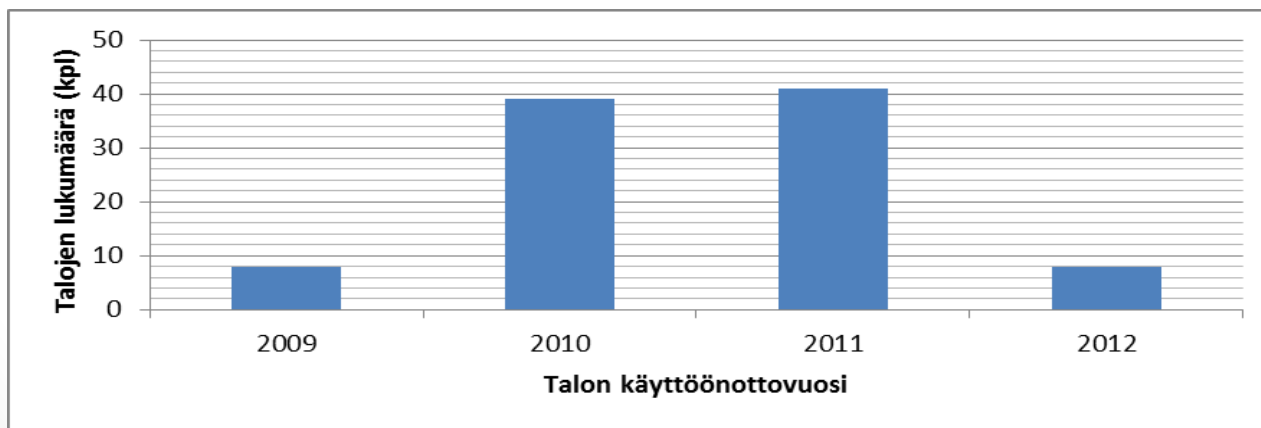

Kohteiden sijainti

Asukaskyselyn tulos

- Keskimääräiset arvot

- Bruttoala 158,1 m²
- Huoneistoala 135,9 m²
- Ilmatilavuus 381,9 m³
- Asukkaita taloa kohti 3,2 (todistuksissa 3,8)
- Keskimääräinen käyttöönottovuosi 2010
- Keskiarvoikä 2,5 vuotta

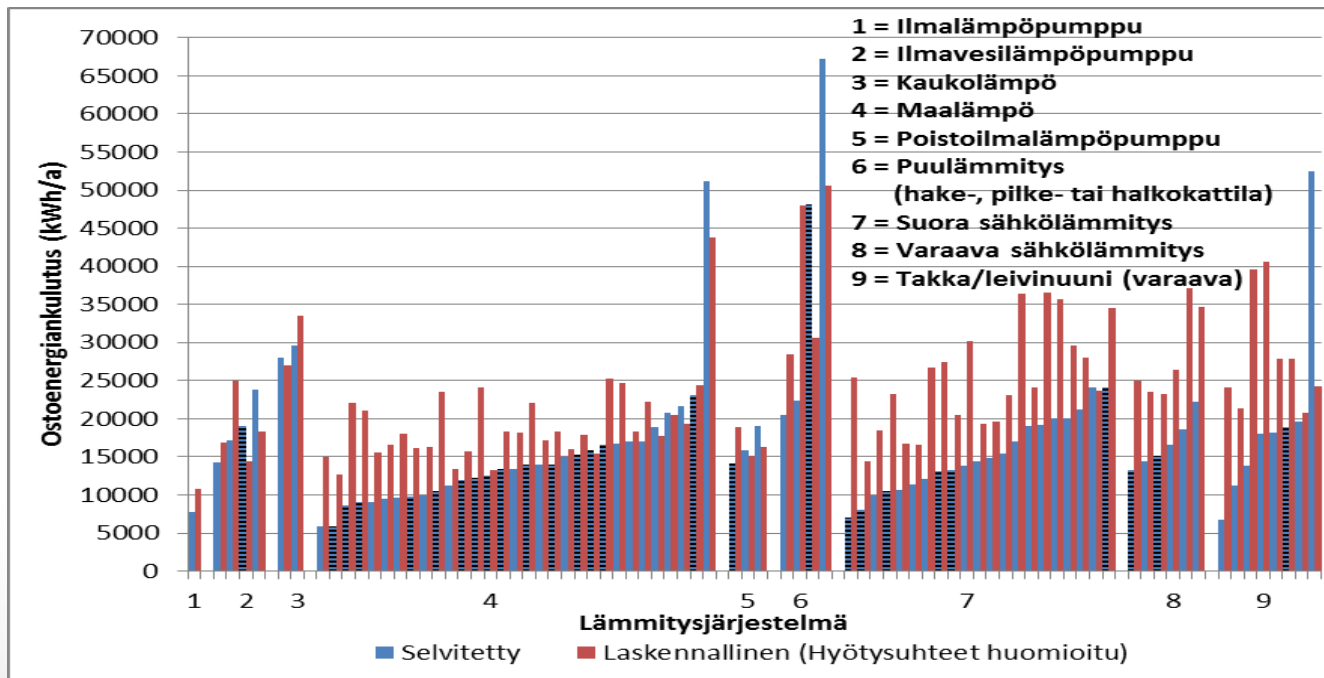

Tulosten käsittely

- **Sähkönkulutus**
  - Kokonaiskulutus ja laitesähkö
- **Vedenkulutus**
  - Kokonaisvedenkulutus ja lämpimän käyttöveden kulutus
- **Ostoenergiankulutus**
  - Lämmitysenergielukujen normitus Jyväskylään
    - Polttoarvot ja hyötysuhteet RakMK D5-2007
    - Lämmitystarveluvut (=astepäiväluku) Ilmatieteenlaitokselta
  - Kokonaiskulutus ja lämmitysenergiankulutus
- Kulutukseen vaikuttavat tekijät
- Tarkastelu
  - Keskiarvot ja keskihajonnat
  - Regressio
  - Korrelaatio
- Lämpöpumppu- ja sähkölämmityskohteet
  - Laitesähkön osuus?
  - Lämmityksen osuus?
  - Tarkastelu oletusten kautta

Tulokset

- Keskimääräiset ostoenergiankulutuksen arvot (kaikki kohteet)
  - LASKENNALLINEN **23 595,0 kWh/a**
(hyötysuhteet huomioitu)
  - SELVITETTY **17 165,4 kWh/a**
    - Keskimäärin 27,2 prosenttia alle laskennallisen
  - SELVITETTY (takka huomioitu) **20 511,6 kWh/a**
    - Keskimäärin 13,1 prosenttia alle laskennallisen

Tulokset

<u>Takan käyttöä EI huomioitu</u>		
OSTOENERGIANKULUTUS	KOhteita	ERO
Selvitetty pienempi kuin laskennallinen	67 kpl (84 %)	-38,7 %
Selvitetty suurempi kuin laskennallinen	13 kpl (16 %)	+22,6 %

<u>Takan käyttö huomioitu</u>		
OSTOENERGIANKULUTUS	KOhteita	ERO
Selvitetty pienempi kuin laskennallinen	62 kpl (77,5 %)	-28,3 %
Selvitetty suurempi kuin laskennallinen	18 kpl (22,5 %)	+14,2 %

Tulokset

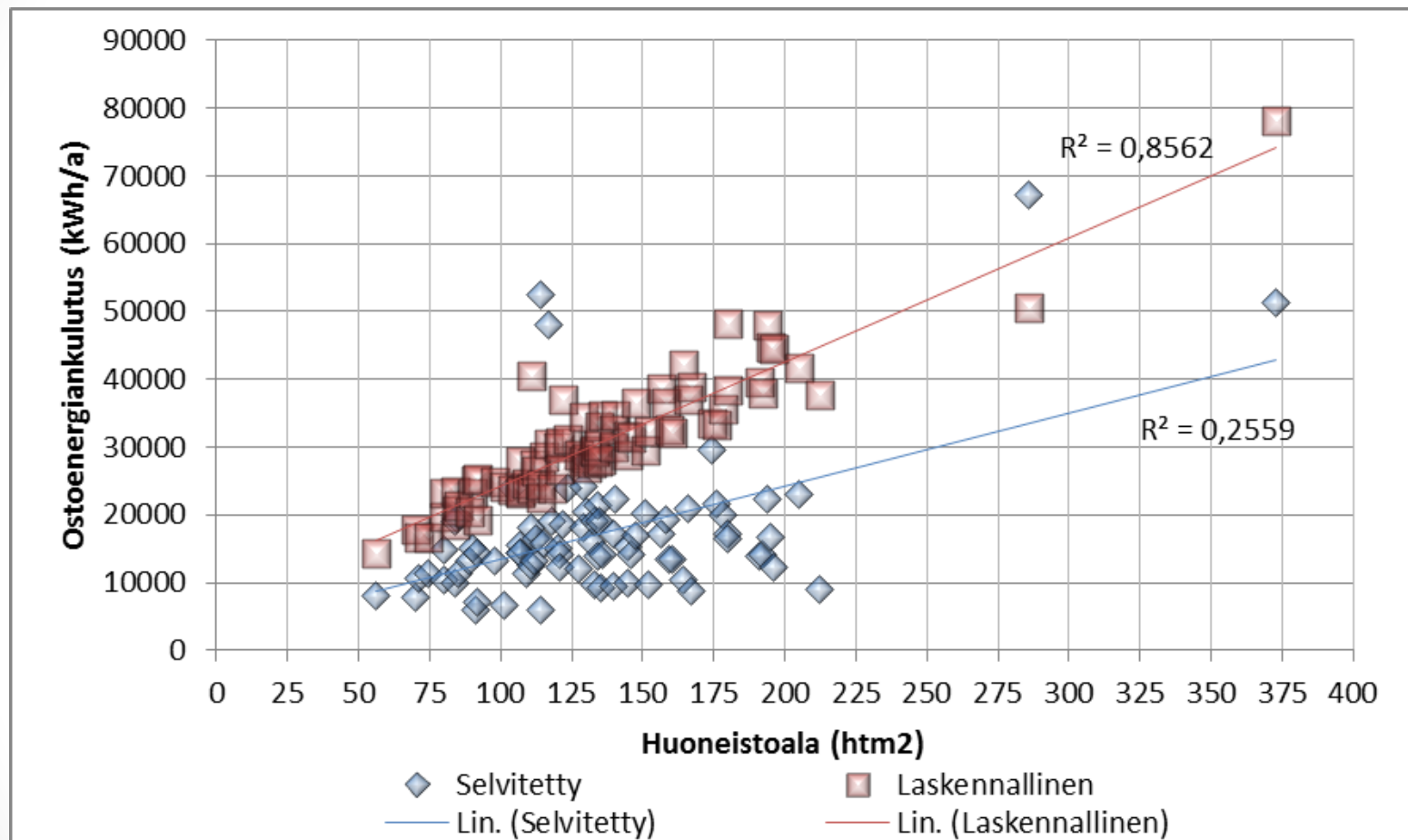
<u>Kulutuksen jakautuminen kaukolämpö- ja puulämmityskohteiden perusteella</u>		
	SELVITETTY (%)	LASKENNALLINEN (%)
Lämmitys	60	61
Laitesähkö	25	25
Lämpimän veden osuus	15	14

- Sähkölämmitys- ja lämpöpumppukohteet
  - Lämmitys noin 50 % ja laitesähkö noin 50 %
- Vedenkulutus
  - Kokonaisvedenkulutus noin 85 l/hlö vrk (Suomessa keskimäärin 155 l/hlö vrk)
  - Selvitetty LKV:n kulutus pienempi kuin laskennallinen 92,9 prosentissa kohteista
- Keskihajonnat hyvin suuria

Tulokset

- Kulutukseen vaikuttavat tekijät (kolme suurinta)
  1. Aukkaat ja heidän käyttötottumuksensa
  2. Rakennuksen koko
  3. Lämpimän käyttöveden kulutus
- Noin 71 prosenttia vastaajista ilmoitti säästävänsä sähköä tai kiinnittävänsä huomioita energiankulutukseen tavalla tai toisella
  - Toisissa enemmän, toisissa vähemmän
  - Perustiedot löytyy
- Ei selvää yhteistä tekijää
  - Käyttötottumukset

Tulokset

Tulosten luotettavuus

- Virheellisesti ilmoitetut arvot
- Oletusten luotettavuus
  - Hyötysuhteet, polttoarvot ym.
  - Valaistuksen osuus
  - Ilmanvaihdon osuus
- Joissain tilanteissa kohteiden vähäinen määrä voi heikentää tulosten luotettavuutta
  - Jaoteltaessa kohteet eri tekijöiden suhteen
- Ulkorakennusten vaikutus
  - Vähäinen tai hyvin suuri

Yhteenveto

- Hirsitalojen energiatehokkuus vaikuttaa olevan parempi kuin laskennassa oletetaan
- Hirsiseinän vaikutus energiankulutukseen ei ole merkittävä asukkaiden käyttötottumuksiin verrattaessa
- Asukkaat hyvin tyytyväisiä talojensa energiatehokkuuteen
  - Keskiarvo 4 (asteikolla 1-5)

Kysyttävää?

KIITOS!